

În conformitate cu prevederile art. 14 alin. (2) și ale art. 27 alin. (1) din Legea nr. 101/2016 privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică, a contractelor sectoriale și a contractelor de concesiune de lucrări și concesiune de servicii, precum și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor, cu modificările și completările ulterioare, Consiliul adoptă următoarea:

DECIZIE

Nr.

Prin contestația nr. 10767/22.02.2023, înregistrată la CNSC sub nr. 9214/23.02.2023, formulată de ...SA, cu sediul în înregistrată la Registrul Comerțului sub nr., având ..., reprezentată legal prin director general ... și convențional prin ..., cu sediul procesual ales pentru comunicarea actelor de procedură în împotriva documentației de atribuire, elaborată de ..., cu sediul în, în cadrul procedurii de atribuire, prin licitație deschisă, privind încheierea contractului de concesiune având ca obiect „**Delegarea de gestiune prin concesiune a serviciului de iluminat public în ...**”, s-a solicitat anularea în parte și obligarea autorității contractante la modificarea documentației de atribuire după cum urmează:

1. Eliminarea cerinței privind dimensiunile maxime și greutatea maximă pentru aparatele de iluminat, prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 -16.5, pag. 18 - 31 din caietul de sarcini);

2. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 -16.5, pag. 18 - 31 din caietul de sarcini) privind gradul de protecție la impact IK10 și înlocuirea acesteia cu gradul de protecție la impact IK08;

3. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de

telegestiune (pct. 16.1 -16.5, pag. 18 - 31 din caietul de sarcini) privind prezentarea raportului de încercare conform LM 84/ TM 28, respectiv acceptarea de rapoarte de încercare echivalente conform LM 80-/ TM 21;

4. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 -16.5, pag. 18 - 31 din caietul de sarcini) privind echiparea aparatelor de iluminat cu dispozitiv separat de protecție la supratensiune de minim 20 KV;

5. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 -16.5, pag. 18 - 31 din caietul de sarcini) privind plaja tensiunilor de intrare acceptate: 90-305 VAC;

6. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 -16.5, pag. 18 - 31 din caietul de sarcini) privind temperatura de funcționare - 40°C ÷ + 55°C și acceptarea unei temperaturi de lucru -40°C ÷ + 50°C;

7. Eliminarea cerinței prevăzute la punctul 6.4 din caietul de sarcini privind resursele umane necesare pentru operatorul serviciului de iluminat public privind responsabilul tehnic cu execuția atestat conform prevederilor art. 12 și art. 21 din ordinul ANRE nr. 11 din 13 martie 2013;

8. Eliminarea cerinței prevăzute la punctul 7. Tarife din caietul de sarcini care prevede ca *„ofertele financiare aferente serviciilor de menținere - întreținere, iluminat ornamental festiv temporar și cele de reabilitare - modernizare, prezentate în caietul de sarcini vor include toate cheltuielile conform fișei de fundamentare ce constituie anexa la ordinul ANRSC nr. 77/14.03.2007, însoțite de memoriul justificativ pentru fiecare tarif în parte”*;

precum și

- Suspendarea procedurii de atribuire a contractului până la soluționarea prezentei contestații, în temeiul dispozițiilor art. 22 din Legea nr. 101/2016;

- Obligarea entității contractante la prelungirea termenului limită de depunere a ofertelor cu o perioadă egală cu durata suspendării procedurii, calculată de la data publicării în SEAP a deciziei prin care va fi soluționată definitiv prezenta contestație;

- Obligarea entității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea prezentei cauze.

CONSILIUL NAȚIONAL DE SOLUȚIONARE A CONTESTAȚIILOR,
asupra cauzei de față, constată următoarele:

Prin contestația înregistrată la CNSC sub numărul de mai sus, ...SA critică documentația de atribuire, elaborată de ..., solicitând cele indicate în partea introductivă.

În motivarea contestației, ...SA susține că documentația de atribuire conține cerințe restrictive, nejustificate în raport cu obiectul contractului ce urmează a fi atribuit, încălcând legislația în materia concesiunilor de lucrări și servicii, motiv pentru care apreciază că se impun următoarele măsuri:

1. Eliminarea cerinței privind dimensiunile maxime și greutatea maximă pentru aparatele de iluminat, prevăzute în caietul de sarcini Cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 - 16.5, pag. 18-31 din caietul de sarcini), întrucât aceste specificații tehnice sunt nejustificate din punct de vedere tehnic și restricționează accesul potențialilor ofertanți care nu pot îndeplini cumulativ toate cerințele solicitate, în condițiile în care aceste caracteristici nu influențează funcționalitatea echipamentului.

Raportat la prevederile art. 2 alin. (1) lit. e) din Legea nr. 100/2016, contestatorul susține că cerințele tehnice solicitate prin documentația de atribuire trebuie să promoveze concurența reală între operatorii economici, fără a discrimina anumiți ofertanți și de asemenea, să nu aibă un caracter restrictiv, în sensul în care cerințele tehnice impuse prin documentație trebuie să fie proporționale cu necesitățile entității, să fie justificate, din punct de vedere tehnic, de natura contractului, ori entitatea contractantă nu motivează cum s-a ajuns la aceste valori pentru dimensiunile și greutatea maximă, astfel încât aceste solicitări au un caracter restrictiv.

Învederează ...SA că a solicitat oferte de la mai mulți producători iar, în urma răspunsurilor acestora, nu a identificat un produs care să se încadreze în limitele impuse prin documentația de atribuire, așa cum reiese din exemplele pe care le prezintă în continuare.

Având în vedere că dimensiunile aparatelor de iluminat existente pe piață nu se încadrează în cerințele impuse prin documentația de atribuire, în ceea ce privește greutatea și dimensiunile, fiind în mod evident restrictive, contestatorul apreciază că se impune obligarea autorității contractante la eliminarea cerințelor din caietul de sarcini Cap. 6.3 Caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) Specificații tehnice minime pentru Aparat de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune - pct. 16.1 - 16.5, privind dimensiunile maxime și greutatea maximă pentru aparatele de iluminat.

2. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1-16.5, pag. 18-31 din caietul de sarcini) privind prezentarea raportului de încercare conform LM 84/TM 28, respectiv acceptarea de rapoarte de încercare echivalente conform LM 80-/ TM21,

întrucât, în opinia contestatorului, prezentarea raportului de încercare LM84-TM28 este restrictivă, în măsura în care entitatea contractantă nu a prevăzut în caietul de sarcini și posibilitatea prezentării de rapoarte de încercare echivalente, respectiv LM80-TM21, realizate de laboratoare acreditate, care se bazează pe aceleași principii cu testul LM84-TM28 solicitat.

Se subliniază că măsurarea deprecierii fluxului luminos are la bază o serie de teste în conformitate cu standardele europene în vigoare, și anume:

1. IEC 62722-2-1: Performanța aparatelor de iluminat - Partea 2.1: Cerințe speciale pentru aparatele de iluminat cu LED;

2. IEC 62717: Module LED pentru iluminat general - Cerințe de performanță;

3. IES LM-80: Măsurarea fluxului luminos și menținerea culorii pachetelor, matricelor și modulelor LED;

4. IES TM-21: Proiecția pe termen lung a lumenului, fotonului și menținerea fluxului radiant al surselor de lumină LED;

5. IES LM-84: Măsurarea fluxului luminos și menținerea culorii lămpilor cu LED, surselor luminoase și aparatelor de iluminat;

6. IES TM-28: Proiecția menținerii fluxului luminos pe termen lung al lămpilor și aparatelor de iluminat LED.

Precizează contestatorul că toate aceste standarde utilizează ca bază pentru măsurători standardul CIE S025/EN 13032-4, în conformitate cu cerințele Comisiei Internaționale Electrotehnice (IEC) și standardul LM79, în conformitate cu cerințele Societății de Inginerie a Iluminatului (IES), permițând laboratoarelor să efectueze, concomitent, măsurători conforme cu mai multe categorii de standard susmenționate.

De asemenea, se menționează că metoda de testare este la latitudinea fiecărui producător în parte, atât timp cât aceasta respectă standardele în vigoare și este realizată în laboratoare acreditate. De altfel, există și certificări de terță parte pentru aparatele de iluminat, ca de exemplu certificarea ENEC+, care confirmă atingerea parametrilor enunțați de producător pentru aparatele de iluminat.

Cu privire la cerința privind prezentarea de rapoarte de încercare LM84-TM28, contestatorul arată că, în circumstanțe similare, Consiliul a statuat că alături de modalitățile de realizare a rapoartelor de testare conform IES LM- 84 și IES LM-28 de către laboratoare de testare acreditate, îi revine entității contractante sarcina de a indica expres în documentația de atribuire că vor fi primite în ofertare și produse ale căror caracteristici sunt atestate prin rapoarte de testare efectuate de către laboratoare acreditate care respectă LM-80 și TM-21, având în vedere că potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (3) din H.G. nr. 867/2016 „pe parcursul aplicării procedurii de atribuire, entitatea contractantă are obligația de a lua toate măsurile necesare pentru a evita apariția unor situații de natură să determine existența unui conflict de interese și/sau împiedicarea, restrângerea sau denaturarea concurenței”.

Față de cele menționate, pentru asigurarea unei concurențe reale, fără restrângerea și denaturarea concurenței, se impune ca documentația de atribuire să permită accesul ofertanților la procedură fără restricționarea lor nejustificată.

În consecință, contestatorul apreciază că se impune obligarea entității contractante la eliminarea cerințelor prevăzute în caietul de sarcini - CAP. 6.3 Caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) Specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 -16.5, pag. 18 - 31 din Caietul de Sarcini) - privind prezentarea raportului de încercare conform LM84-TM28, respectiv la acceptarea rapoartelor de încercare echivalente, conform LM80-TM21.

3. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 - 16.5, pag. 18 - 31 din caietul de sarcini) privind gradul de protecție la impact IK10, întrucât, în opinia contestatorului, cerința este restrictivă, deoarece nu este justificată de natura și cerințele contractului.

De asemenea, se susține că această cerință este nejustificată și restrictivă în condițiile în care, în caietul de sarcini, la pag. 11 punctul 1) Specificațiile tehnice minime pentru aparatele de iluminat folosite pentru iluminatul general stradal al căilor de circulație sau echivalent este solicitat un nivel de rezistență la impact de IK08, diferit de cel menționat la punctele 16.1-16.5 (pag. 18-31 din Caietul de Sarcini).

În condițiile în care cerința criticată contravine principiului proporționalității prevăzut de art. 2 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 100/2016 și dispozițiilor art. 1 alin. (2) din HG nr. 394/2016, care interzic entității contractante să adopte măsuri de natură să restrângă concurența, contestatorul apreciază că se impune obligarea entității contractante la eliminarea cerinței potrivit căreia aparatele de iluminat cu LED trebuie să îndeplinească specificația tehnică „Rezistența la impact (minim) IK10”.

4. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 - 16.5, pag. 18 - 31 din caietul de sarcini) privind echiparea aparatelor de iluminat cu dispozitiv separat de protecție la supratensiune de minim 20 KV, întrucât cerința este restrictivă în condițiile în care majoritatea aparatelor de iluminat comercializate pe piața europeană sunt echipate cu dispozitive de protecție la supratensiune de 6kV sau max. 10 kV.

Și în acest caz, contestatorul susține că entitatea contractantă introduce obstacole nejustificate ce împiedică o concurență efectivă între operatorii economici, încălcând prevederile art. 1 alin. (2) din H.G. nr. 394/2016, cerința fiind restrictivă, neproporțională cu necesitățile entității, nejustificată, din punct de vedere tehnic, de natura contractului, fiind

încălcă principiul proporționalității stabilit de art. 2 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 100/2016.

5. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1-16.5, pag. 18-31 din caietul de sarcini) privind plaja tensiunilor de intrare acceptate: 90-305 VAC, întrucât cerința favorizează aparatele de iluminat echipate cu drivere LED produse în China, comercializate inclusiv în țări în care rețeaua funcționează la tensiune nominală de 110 Vca, deși în țara noastră serviciul de distribuție a energiei electrice este reglementat de către ANRE iar calitatea energiei este reglementată prin Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, emis de ANRE prin Ordinul nr. 11 din 30.03.2016, astfel că potrivit prevederilor legale plaja de tensiuni acceptată în rețelele de joasă tensiune este cuprinsă între 195.5 - 253 Vca.

De asemenea, subliniază contestatorul, standardul european SR EN 50160/2011 precizează limitele sau valorile caracteristicilor de tensiune care pot fi atinse în fiecare punct de furnizare a energiei electrice din rețeaua de distribuție din Europa, inclusiv România: $U_n = 230VCA \pm 10\%$ (în plaja 207...253Vca).

În opinia contestatorului, această cerință restricționează accesul echipamentelor dedicate funcționării pe piața europeană, încălcând principiului proporționalității prevăzut de art. 2 alin. (2) lit. e) din Legea nr. 100/2016 și dispozițiile art. 1 alin. (2) din H.G. nr. 394/2016, care interzice entității contractante să adopte măsuri de natură să restrângă concurența.

6. Eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune (pct. 16.1 - 16.5, pag. 18 - 31 din caietul de sarcini) privind temperatura de funcționare - $40^{\circ}C - r + 55^{\circ}C$ și acceptarea unei temperaturi de lucru $-40^{\circ}C + 50^{\circ}C$, în sensul că, în opinia contestatorului, se impune renunțarea la cerința privind temperatura de funcționare: $-40^{\circ}C + 55^{\circ}C$ pentru aparatele de iluminat și acceptarea unei temperaturi de lucru: $-40^{\circ}C + 50^{\circ}C$, întrucât cerința este restrictivă și nu este justificată de natura contractului.

Astfel, se arată că, potrivit măsurătorilor oficiale temperatura maximă înregistrată în România a fost de $+44.5^{\circ}C$ în județul Brăila, pe 10 august 1951, iar aparatele de iluminat stradal au ca principală caracteristică funcționarea pe timpul nopții când temperatura este cu mult sub temperatura solicitată.

Mai mult, se învederează că aparatele pot fi echipate cu senzor de temperatură instalat pe placa LED care poate reduce curentul de pe placa LED atunci când temperatura este ridicată și permite revenirea la starea

inițială atunci când temperatura ambiantă scade astfel că, cerința nu este justificată de necesitățile contractului.

7. Eliminarea cerinței prevăzute la punctul 6.4 din caietul de sarcini privind resursele umane necesare pentru operatorul serviciului de iluminat public privind responsabilul tehnic cu execuția atestat conform prevederilor art. 12 și art. 21 din Ordinul ANRE nr. 11 din 13 martie 2013, întrucât autorizarea responsabililor tehnici cu execuția nu mai este în sarcina ANRE, aceștia fiind autorizați de către Inspectoratul de Stat în Construcții - ISC, în conformitate cu Procedura din 31 august 2016 Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - MDRAP emisă de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice - MDRAP -Procedura privind autorizarea și exercitarea dreptului de practică a responsabililor tehnici cu execuția lucrărilor de construcții din 31.08.2016.

8. Eliminarea cerinței prevăzute la punctul 7. Tarife din caietul de sarcini care prevede că *„ofertele financiare aferente serviciilor de menținere - întreținere, iluminat ornamental festiv temporar și cele de reabilitare - modernizare, prezentate în caietul de sarcini vor include toate cheltuielile conform fișei de fundamentare ce constituie anexa la ordinul A.N.R.S.C. nr. 77/14.03.2007, însoțite de memoriul justificativ pentru fiecare tarif în parte”*, în sensul că se impune renunțarea la cerința de prezentare a câte unui memoriu justificativ pentru 213 tarife pentru serviciile de menținere-întreținere și reabilitare-modernizare sistem iluminat public și 59 de tarife pentru lucrările de iluminat ornamental - festiv, deoarece toate informațiile relevante privind justificarea prețurilor sunt cuprinse în fișa de fundamentare.

În opinia contestatorului, cerința nu este justificată de nicio necesitate a entității contractante dată de natura contractului și nu face decât să îngreuneze procesul de întocmire a ofertelor și să încarce ofertele cu documente care nu sunt concludente, în condițiile în care nu a fost pus la dispoziția ofertanților un model de memoriu justificativ sau o descriere a conținutului cadru pentru memoriul justificativ.

Contestatorul prezintă argumente în susținerea cererii de suspendare a procedurii de atribuire asupra căreia Consiliul s-a pronunțat prin Încheierea nr..../C2/28.02.2023.

Față de cele menționate, contestatorul solicită admiterea contestației astfel cum a fost formulată.

În drept, se invocă dispozițiile art. 1 alin. (1), art. 8 alin. (1) lit. a), art. 10 din Legea nr. 101/2016.

Ca mijloace de probă, au fost depuse, în copie, înscrisuri.

Prin punctul de vedere nr. 3905/27.02.2023, înregistrat la CNSC sub nr. 9952/28.02.2023, ... a solicitat respingerea contestației, ca nefondată.

În prealabil, autoritatea contractantă prezintă argumente în combaterea cererii de suspendare a procedurii de atribuire.

Pe fondul cauzei, față de solicitarea de modificare, în parte, a conținutului documentației de atribuire, ... răspunde punctual criticilor formulate de contestator, și anume:

1. În ceea ce privește eliminarea cerinței privind dimensiunile maxime și greutatea maximă pentru aparatele de iluminat, prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 Caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct 16.1 — 16.5, pag. 18 — 31 din caietul de sarcini), contrar susținerilor contestatorului, se arată că, în alegerea dimensiunilor și greutății maxime pentru aparatele de iluminat s-a ținut seama de starea tehnică a sistemului de iluminat public din Aparatele de iluminat public sunt montate în mare parte pe stâlpi de beton cu durata de viață expirată sau aproape de expirare, iar acești stâlpi aparțin distribuitorului local de energie electrică și nu pot fi înlocuiți de În această situație, pentru a se evita apariția unor accidente datorate stării stâlpilor și greutății ansamblurilor consolă și aparat de iluminat s-a luat decizia de a se limita greutatea și suprafața expusă la vânt a aparatelor de iluminat. Se subliniază că ... nu a impus dimensiuni și mase fixe, așa cum susține contestatorul, impunând doar caracteristici maxime astfel cum rezultă din caietul de sarcini, existând aparate de iluminat ce se încadrează în dimensiunile și masa maximă solicitată, așa cum exemplifică și ...SA.

Se învederează că dimensiunile maxime și greutatea maximă a aparatelor de iluminat cu LED au fost solicitate în funcție de puterea instalată a acestora și pentru a nu încarcă structura stâlpilor existenți, pe care acestea se vor monta și ținând cont de corpurile cu LED deja montate în

Astfel, în opinia autorității contractante, solicitarea contestatorului este nefondată, iar justificarea acestuia conform căreia de la producătorii de pe piața din România, în anul 2023, pot fi achiziționate corpuri de o greutate și dimensiuni mult mai mari decât cele solicitate prin caietul de sarcini pentru aparatele de iluminat cu LED, este contrară realității, în contextul în care tehnologia este în continua evoluție, dimensiunile cât și greutatea echipamentelor reducându-se.

De asemenea, se arată că s-a ținut cont de faptul că aparatele deja montate în anul 2018 au caracteristicile susmenționate, motiv pentru care autoritatea contractantă apreciază că modificarea dimensiunilor și a greutății maxime a aparatelor de iluminat cu LED, în sensul majorării acestora, nu conduce la o calitate și nici la o performanță sporită a acestor dispozitive.

2. În ceea ce privește eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct, 16.1 — 16.5, pag. 18 — 31 din caietul de sarcini) privind gradul de protecție la impact IK10 și înlocuirea acesteia cu gradul de protecție la impact IK08, se arată că aparatele descrise la pct.1) pag 11 din caietul de sarcini sunt aparate de iluminat public construite într-o tehnologie aflată la sfârșitul duratei de viață și care funcționează cu lămpi cu vapori la înaltă presiune. Aceste aparate

sunt montate în prezent în sistemul de iluminat public al ..., iar prezența lor în documentația de atribuire se justifică prin faptul că se vor utiliza în cazurile în care se înregistrează distrugerii la actualul sistem de iluminat iar aparatele ce se montează, în cadrul activității de menținere-întreținere care face parte din obiectul contractului, trebuie să fie similare aparatelor existente.

De asemenea, se precizează că acest tip de aparate dispare treptat din ofertele producătorilor de aparate de iluminat și din aceste cauze s-a decis ca un nivel de rezistență la impact IK08 este suficient.

În schimb, se arată că pentru lucrările de modernizare SIP, ce fac parte din obiectul contractului, se vor utiliza aparate LED. Între beneficiile aparatelor cu LED se numără și durata de viață care ajunge și la 15-20 ani, În această situație, pentru evitarea apariției distrugerilor mecanice cauzate de accidente, vandalizări, crengi rupte etc. pe durata de viață a aparatelor de iluminat, s-a decis ca gradul de rezistență la impact să fie IK10. De altfel, se precizează că gradul de rezistență la impact nu restrânge posibilitatea ofertanților de a participa la procedură deoarece acest tip de aparate se regăsesc în mod curent în producția de serie, mai mult chiar producătorii indicați de ...SA au în portofoliu aparate cu grad de rezistență la impact IK10 (Schreder - gama Teceo, Philips - Gama Luma).

În ceea ce privește eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct 16.1 — 16.5, pag. 18 — 31 din caietul de sarcini) privind prezentarea raportului de încercare conform LM 84/ TM 28, respectiv acceptarea de rapoarte de încercare echivalente conform LM 80-/ TM 21", se precizează că la stabilirea acestei cerințe s-a consultat documentul intitulat „Revision of the EU Green Public Procurement Criteria for Road Lighting and traffic signals" (Revizuirea Criteriilor UE privind achizițiile publice ecologice pentru iluminatul rutier și semnalizarea rutieră) publicat pe site ul Comisiei Europene la adresa <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/nroduct-bureau//productgroups/414/documents> ca document final în data de 12.01.2018.

Se învederează că, din informațiile regăsite rezultă clar faptul că s-a considerat insuficientă testarea și estimarea în baza IES LM-80, respectiv IES TM-21, indicându-se, în mod explicit, în același document că de la data publicării standardelor IES LM-84 si IES TM-28 se vor utiliza aceste standarde.

Se subliniază că din denumirea standardelor indicată de către ...SA, respectiv: IES LM-80: Măsurarea fluxului luminos și menținerea culorii pachetelor, matricelor și modulelor LED, IES TM-21: Proiecția pe termen lung a lumenului, fotonului și menținerea fluxului radiant al surselor de lumină LED, se observă că, cele două standarde fac referire la o singură componentă a aparatului de iluminat - sursa de lumină.

În același timp se arată că standardele IES LM-84: Măsurarea fluxului luminos și menținerea culorii lămpilor cu LED, surselor luminoase

și aparatelor de iluminat. IES TM-28: Proiecția menținerii fluxului luminos pe termen lung al lămpilor și aparatelor de iluminat LED, fac referire la aparatele de iluminat cu LED (ceea ce include și sursa de lumină pe lângă alte componente).

Se precizează că cele două standarde solicitate IES LM-84 și IES TM-28 au fost publicate în anul 2020, în lunile martie, respectiv aprilie, astfel că s-a luat în considerare și timpul necesar pentru acreditarea laboratoarelor în conformitate cu aceste standarde, motiv pentru care autoritatea contractantă apreciază că această solicitare nu este excesivă și nu restrânge în mod artificial posibilitatea participării la procedură.

Entitatea contractantă învederează că, în cadrul secțiunii VI. 3) Informații suplimentare din anunțul de concesiune, s-a menționat faptul că: „Cerințele tehnice definite la nivelul anunțului de participare, caietului de sarcini sau altor documente complementare, prin trimiterea standardelor, la un anumit producător, la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție/metodă specifică de fabricație/prestare/execuție, vor fi înțelese ca fiind însoțite de mențiunea <sau echivalent>”.

4. În ceea ce privește eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu led integrabile în sistem de telegestiune (pct 16.1 — 16.5, pag. 18-31 din caietul de sarcini) privind echiparea aparatelor de iluminat cu dispozitiv separat de protecție la supratensiune de minim 20 KV”, entitatea contractantă precizează că, cerința nu este de natură a restricționa participarea operatorilor economici interesați, fiind pe deplin justificată întrucât protejează aparatele de suprasarcinile apărute în rețeaua distribuitorului de energie electrică, în contextul în care rețeaua de alimentare pentru sistemul de iluminat public este comună, în mare parte, cu rețeaua de distribuție a energiei electrice din

5. În ceea ce privește eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune (pct 16.1 — 16.5, pag. 18 — 31 din caietul de sarcini) privind plaja tensiunilor de intrare acceptate: 90-305 VAC”, se menționează că valorile la care face trimitere contestatorul, atât în ceea ce privește tensiunea de alimentare cât și frecvența tensiunii de alimentare sunt prevăzute de Ordinul ANRE nr. 46/2021 și se impun distribuitorului de energie electrică.

Se învederează că scopul ... este acela de a-și lua toate măsurile de siguranță ca, în cazul în care există abateri ale distribuitorului de la aceste valori, să nu se transfere riscurile asupra utilizatorilor drumurilor publice.

De altfel, se precizează că, cerințele de menținere a funcționării aparatului de iluminat în condițiile variatei tensiunii de alimentare din rețeaua de distribuție a energiei electrice cu + / - 10% sau în condițiile variația frecvenței tensiunii de alimentare cu + / - 10% sunt firești având

în vedere variațiile înregistrate, în mod uzual, mai ales în perioadele de vârf de consum.

Subliniază entitatea contractantă că interesul și obligația sa sunt de a asigura condițiile de desfășurare a traficului rutier și pietonal în condiții de siguranță, indiferent de variațiile tensiunii de alimentare sau ale frecvenței acesteia.

În opinia entității contractante, din punct de vedere tehnic, cele două cerințe sunt extrem de facil de îndeplinit având în vedere faptul că, în mod uzual, în aparatele de iluminat se utilizează surse în comutație performante pentru alimentarea în curent continuu a ledurilor și celorlalte componente. Aceste surse de alimentare performante preiau ușor variații de +/- 10% ale tensiunii de alimentare nominale sau ale frecvenței nominale, asigurând aceeași tensiune și același curent necesare funcționării elementelor interne ale aparatului de iluminat.

Prin urmare, se apreciază că nu este vorba de vreo cerință restrictivă sau excesivă, ci doar de o cerință firească, necesară pentru asigurarea siguranței traficului rutier și pietonal, ușor de îndeplinit de către orice producător care are în vedere atât siguranța utilizatorilor cât și menținerea funcționalității produsului, și nu doar profitul prin utilizarea unor circuite electronice ieftine și rudimentare, în condițiile în care, în mod constant, se înregistrează în rețelele de distribuție a energiei electrice din România variații mari ale tensiunii, critica formulată fiind nefondată.

6. În ceea ce privește eliminarea cerinței prevăzute în caietul de sarcini cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate) pct. 16) specificații tehnice minime pentru aparate de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune (pct 16.1 — 16.5, pag. 18 — 31 din caietul de sarcini) privind temperatura de funcționare - 40° C + + 55°C și acceptarea unei temperaturi de lucru -40° C + + 50°C, se precizează că funcționarea aparatelor de iluminat cu LED precum și durata de viață a acestora este puternic influențată de temperatură, chiar dacă în logica funcționării sistemului de iluminat public, acesta funcționează, în mod special, noaptea, există și situații în care este necesară aprinderea pe durata zilei (identificare defecte rețea, probe și chiar defecțiuni ale echipamentului de aprindere).

În situația în care aparatul s-ar afla în garanție, susține entitatea contractantă că nu se poate îndrepta asupra ofertantului pentru înlocuirea aparatului deoarece acesta a funcționat în afara plajei de temperaturi indicată de producător. În același timp, solicitarea unei temperaturi limită superioare mai ridicată conferă garanția că aparatul este de calitate și va funcționa și ulterior producerii unor astfel de incidente.

7. În ceea ce privește eliminarea cerinței prevăzute la punctul 6.4 din caietul de sarcini privind resursele umane necesare pentru operatorul serviciului de iluminat public privind responsabil tehnic cu execuția atestat conform prevederilor art. 12 și art. 21 din ordinul ANRE nr. 11 din 13 martie 2013", entitatea contractantă precizează că se menține cerința privind responsabil tehnic cu execuția atestat conform legislației aplicabile.

8. În ceea ce privește eliminarea cerinței prevăzute la punctul 7. Tarife din caietul de sarcini care prevede că *„ofertele financiare aferente serviciilor de menținere-întreținere, iluminat ornamental festiv temporar și cele de reabilitare-modernizare, prezentate în caietul de sarcini vor include toate cheltuielile conform fișei de fundamentare ce constituie anexa la ordinul ANRSC nr. 77/14.03.2007, însoțite de memoriul justificativ pentru fiecare tarif în parte”*, se precizează că cerința este justificată de necesitatea evidențierii tuturor costurilor care intervin în fundamentarea tarifelor, prin urmare de explicitarea fiecărui tarif, fiind solicitată în temeiul art. 9 alin. (2) lit. c) din Normele metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public aprobate prin Ordinul ANRSC nr. 77/2007.

Față de cele menționate, autoritatea contractantă solicită respingerea contestației depusă de ...SRL ca nefondată și continuarea procedurii de atribuire cu respectarea documentației de atribuire așa cum a fost elaborată și publicată în SEAP.

În drept, se invocă prevederile art. 18 alin.(2) din Legea nr. 101/2016.

Ca mijloace de probă, au fost depuse, în copie, documentele aflate la dosarul achiziției publice.

Cu adresa nr. 10809/03.03.2023, înregistrată la CNSC sub nr. 11202/06.03.2023, contestatorul a depus concluzii scrise.

...SRL a constituit cauțiunea în cuantum de 220.000,00 lei, prin recipisa de consemnare nr. 208915193/1 din 22.02.2023, eliberată de CEC Bank–Sucursala Victoria.

Din analiza susținerilor părților și a documentelor existente la dosarul cauzei, Consiliul reține cele ce urmează:

..., în calitate de entitate contractantă, a inițiat procedura de atribuire, prin licitație deschisă, privind încheierea contractului de concesiune având ca obiect ***„Delegarea de gestiune prin concesiune a serviciului de iluminat public în ...”***, prin publicarea, în SEAP, a anunțului de concesiune nr. .../12.02.2023.

Valoarea totală estimată a achiziției este între 35.120.965,00 și 49.169.351,00 lei, fără TVA, iar criteriul de atribuire este *„cel mai bun raport calitate preț”*.

Nemulțumit de anumite prevederi regăsite în cadrul documentației de atribuire, ...SA a depus contestația de față.

Cererea de suspendare a procedurii până la soluționarea contestației, a fost soluționată prin Încheierea nr. .../C2.../28.02.2023, în sensul respingerii ei, având în vedere intervalul de timp suficient pentru soluționarea cauzei, până la data limită de depunere a ofertelor (20.03.2023).

Examinând contestația, Consiliul ia act că autorul acesteia critică următoarele cerințe ale documentației de atribuire, a căror eliminare/modificare o solicită:

1. cerințele privind dimensiunile maxime și greutatea maximă pentru aparatele de iluminat, prevăzute în caietul de sarcini, cap. 6.3 – caracteristici tehnice și de calitate, pct. 16;

2. cerința prevăzută în caietul de sarcini, cap. 6.3 – caracteristici tehnice și de calitate, pct. 16, privind gradul de protecție la impact IK10;

3. cerința prevăzută în caietul de sarcini, cap. 6.3 caracteristici tehnice și de calitate, pct. 16, privind prezentarea raportului de încercare conform LM 84/TM28;

4. cerința prevăzută în caietul de sarcini, cap. 6.3 – caracteristici tehnice și de calitate, pct. 16, privind echiparea aparatelor de iluminat cu dispozitiv separat de protecție la supratensiune de minim 20 Kv;

5. cerința prevăzută în caietul de sarcini, cap. 6.3 – caracteristici tehnice și de calitate, pct. 16, privind plaja tensiunilor de intrare acceptare: 90-305 VAC;

6. cerința prevăzută în caietul de sarcini, cap. 6.3 – caracteristici tehnice și de calitate, pct. 16, privind temperatura de funcționare - 40°C ± 55°C;

7. cerința prevăzută în caietul de sarcini, cap. 6.4. privind responsabilul tehnic cu execuția;

8. cerința prevăzută la pct. 7 – Tarife din caietul de sarcini.

În analiza temeiniciei criticilor contestatorului, se constată următoarele:

1. În ceea ce privește criticile legate de prima cerință, Consiliul reține că, în cadrul cap. 6.3 – *Caracteristici tehnice și de calitate (minime solicitate)* din caietul de sarcini, pct. 16) - *Specificații tehnice minime pentru Aparat de iluminat cu LED integrabile în sistemul de telegestiune*, subpct. 16.1 – 16.5, entitatea contractantă a indicat dimensiunile maxime și greutatea maximă a aparatelor de iluminat pe care dorește a le achiziționa, după cum urmează:

Denumire	Dimensiuni impuse	Greutate impusă
Aparat de iluminat max. 40W integrabil în sistemul de telegestiune	max. 550x250x120	max. 4,0 kg
Aparat de iluminat max. 41W-80W integrabil în sistemul de telegestiune	max. 610x250x130	max. 6,0 kg
Aparat de iluminat max. 81W-110W integrabil în sistemul de telegestiune	max. 680x270x220	max. 7,0 kg
Aparat de iluminat max. 111W-150W integrabil în sistemul de telegestiune	max. 800x330x220	max. 10,0 kg
Aparat de iluminat max. 151W-225W integrabil în sistemul de telegestiune	max. 800x330x220	max. 12,0 kg

Contestatorul solicită eliminarea dimensiunilor maxime și a greutății maxime, susținând că aceste specificații tehnice sunt nejustificate din punct de vedere tehnic și restricționează accesul potențialilor ofertanți

care nu pot îndeplini cumulativ cerințele, în condițiile în care aceste caracteristici nu influențează funcționalitatea echipamentului.

În replică, entitatea contractantă arată că:

(...) cerința formulată nu este restrictivă și este în concordanță cu necesitățile În alegerea dimensiunilor și greutății maxime pentru aparatele de iluminat s-a ținut cont de starea tehnică a sistemului de iluminat public din Aparatele de iluminat public sunt montate în mare parte pe stâlpi de beton cu durata de viață expirată sau aproape de expirare. Acești stâlpi aparțin distribuitorului local de energie electrică și nu pot fi înlocuiți de În această situație, pentru a se evita apariția unor accidente datorate stării stâlpilor și greutății ansamblurilor consola și aparat de iluminat s-a luat decizia de a se limita greutatea și suprafața expusă la vânt a aparatelor de iluminat. ... nu a impus dimensiuni și mase fixe, așa cum, în mod fals susține contestatoarea, impunând doar caracteristici maxime astfel cum rezultă din caietul de sarcini. De altfel, se vede și din exemplificarea dată de S.C. ...S.A. că există aparate de iluminat ce se încadrează în dimensiunile și masa maximă solicitată.

Dimensiunile maxime și greutatea maximă ale aparatelor de iluminat cu LED au fost solicitate în funcție de puterea instalată a acestora și pentru a nu încărca structura stâlpilor existenți, pe care acestea se vor monta și ținând cont de corpurile cu LED deja montate în ..., de exemplu în Cartierul Tineretului sunt montate 46 corpuri de iluminat cu LED, tip SL-40, cu puterea instalată de 32W, cu greutatea de 2,2 Kg și dimensiunile de 395x160x78 mm. În caietul de sarcini s-au solicitat dimensiunile maxime 550x250x120 mm, iar greutatea maximă de 4 kg, așa cum se poate observa, atât dimensiunile cât și greutatea sunt mai mari decât cele deja montate în anul 2018 în Cartierul Tineretului din

Așadar, entitatea contractantă justifică specificațiile tehnice în discuție invocând necesitatea sa determinată de montarea corpurilor de iluminat pe stâlpi de beton cu durată de viață expirată sau aproape de expirare, care aparțin distribuitorului local de energie, puterea instalată a aparatelor și de a nu încărca inutil stâlpii existenți, dar și de luarea în considerare a corpurilor de iluminat montate deja.

În analiza temeiniciei acestei critici, Consiliul reține următoarele dispoziții legale:

Potrivit art. 5 alin. (1) lit. n) din Legea nr. 100/2016, documentația de atribuire reprezintă **documentul concesiunii care cuprinde** cerințele, criteriile, regulile și alte informații necesare pentru a asigura operatorilor economici o informare completă, corectă și explicită cu privire la cerințele autorității/entității contractante sau la elementele concesiunii, obiectul contractului și modul de desfășurare a procedurii de atribuire, **inclusiv specificațiile tehnice** sau documentul descriptiv, condițiile contractuale propuse, formatele și modul de prezentare a documentelor de către candidați/ofertanți, informațiile privind obligațiile generale aplicabile candidaților/ofertanților, studiul de fundamentare, iar, potrivit art. 20 alin. (2) din H.G. nr. 867/2016, **Specificațiile tehnice definesc caracteristicile solicitate privind lucrarea sau serviciul care face obiectul concesiunii.**

Aceste prevederi legale dovedesc faptul că entitatea contractantă este singura în măsură să-și stabilească propriile necesități, deci **să aprecieze relevanța unei specificații tehnice sau avantajele**

impunerii anumitor specificații, în speță, având incidență și principiul asumării răspunderii stipulat de art. 2 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 100/2016, conform căruia entitatea contractantă este responsabilă pentru deciziile și acțiunile realizate în procesul de achiziție, orice achiziție care nu ar conduce la satisfacerea în mod deplin a nevoilor sale reprezentând o folosire ineficientă a fondurilor.

Consiliul apreciază că necesitatea sau oportunitatea achiziționării de anumite produse precum și caracteristicile tehnice impuse pentru acestea, sunt stabilite de fiecare entitate contractantă în parte, în funcție de necesitățile obiective și prioritățile comunicate de compartimentele din cadrul său. Operatorii economici sunt cei care trebuie să se adapteze solicitărilor entității contractante și nu invers.

Consiliul nu poate obliga entitatea contractantă la modificarea cerințelor criticate, în sens contrar s-ar limita dreptul acesteia de a contracta lucrări/produse care să corespundă întocmai necesităților sale obiective. Nu există nicio prevedere legală care să oblige entitățile să accepte produse care nu corespund necesităților lor.

Pe de altă parte, potrivit art. 20 alin. (7) din H.G. nr. 867/2016, **Specificațiile tehnice trebuie să permită tuturor operatorilor economici accesul egal la procedura de atribuire și nu trebuie să aibă ca efect introducerea unor obstacole nejustificate care să împiedice realizarea unei concurențe efective între operatorii economici.**

Așadar, modificarea sau cenzurarea caracteristicilor tehnice impuse de entitatea contractantă poate face obiectul contestării de către operatorii economici interesați în situația încălcării ipotezei date de temeiul de drept citat mai sus.

Nu în ultimul rând trebuie avut în vedere că dreptul entității contractante de a stabili specificațiile tehnice trebuie exercitat cu bună credință, iar nu cu scopul de a limita sau restricționa accesul la procedură, de natură a restrânge concurența între agenții economici, întrucât s-ar aduce atingere principiilor care stau la baza atribuirii contractului de achiziție publică – nediscriminarea și tratamentul egal.

Acesta fiind cadrul în care vor fi efectuate verificările ce se impun, Consiliul constată, analizând specificațiile tehnice criticate prin prisma celor arătate, că entitatea contractantă nu a stabilit dimensiuni și greutatea fixe ale aparatelor pe care dorește a le achiziționa, ci maxime ale acestora, ceea ce conduce spre concluzia că sunt acceptate oricare aparate care se încadrează sub pragurile maxime impuse.

...SA susține, prin contestație, că produsele principalilor producători de pe piață nu le respectă, iar, prin concluziile scrise depuse, că există un singur producător – ...SA care îndeplinește cerințele menționate, cumulat cu celelalte impuse (test conform LM-84/TM-28 eliberate de către un laborator acreditat conform SR EN 17025:2018, protecție supratensiune de minim 20 Kv, funcționare în plaja tensiunilor de intrare 90-305 Vac, funcționarea la temperatura -40°C ÷ + 55°C).

În probațiune, contestatorul prezintă filele 85 – 87 dintr-un înscris în limba engleză.

Necesitatea prezentării unor dovezi concludente în demonstrarea caracterului restrictiv al unei specificații tehnice este statuată de dispozițiile art. 249 C.proc.civ. (Cel ce face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile prevăzute de lege) și a fost reținută constant în practica judiciară referitoare la litigii având un obiect similar celui prezent, de interes fiind Sentința civilă nr. 180/2021 din 23.09.2021 emisă de Curtea de Apel Constanța, ca urmare a plângerii formulate împotriva unei decizii emise de Consiliu, prin care s-a reținut:

Analizând cerința în discuție, Curtea apreciază că statuarea CNSC în sensul că aceasta reflectă opțiunea autorității contractante pentru o anumită soluție tehnică este corectă, în condițiile în care reclamanta nu a probat că cerința este și restrictivă.

Astfel, reclamanta nu a prezentat argumente pertinente de fapt și de drept în sensul celor menționate, **nefiind probată susținerea vizând identitatea cerinței cu specificația tehnologiei menționate, respectiv faptul că aceasta este patentată și că un singur operator economic ar putea oferta un produs beneficiind de această tehnologie.**

Reclamanta a depus fotografii ale unor lămpi și descrierile lor tehnice, inclusiv oferta unui operator economic, fără ca acestea să dovedească caracterul restrictiv al ofertei, nereieșind că produsul solicitat în documentația de atribuire nu ar putea fi oferit de alți operatori economici.

Reclamanta susține că nu i se poate pretinde să dovedească caracterul inutil al unei specificații tehnice, însă Curtea apreciază că raționamentul expus al CNSC este corect, întrucât este apanajul autorității contractante alegerea unei specificații tehnice, revenind contestatorului obligația de a proba contrariul.

Se constată, astfel, în acord cu cele reținute de CNSC, că autoritatea contractantă este singura în măsură să stabilească necesitățile funcționale proprii în vederea realizării contractului, ținând cont de specificul acestuia.

Prin urmare, contestatorului îi revine sarcina probei, respectiv să demonstreze caracterului restrictiv al cerinței, iar nu entității contractante că specificația tehnică reflectă necesitatea sa.

Analizând susținerile contestatorului, Consiliul nu le apreciază ca relevante cât vreme acesta arată că există un producător care îndeplinește cerințele și alți 3 producători principali aflați pe piața din România așa cum îi califică contestatorul, care nu îndeplinesc, iar nu că ...SA este singurul producător care îndeplinește *exclusiv* cerințele criticate. Faptul că cerințele sunt îndeplinite de un producător, coroborat cu faptul că alți 3 nu le îndeplinesc, nu înseamnă că nu există și alți producători aflați pe piață care îndeplinesc cerințele.

În stabilirea acestei finalități, a fost avut în vedere că ...SA nu prezintă vreo probă în susținerea celor afirmate prin contestație, iar anexat concluziilor scrise, după cum s-a arătat mai sus, prezintă 3 pagini dintr-un înscris în limba engleză a cărui apartenență nu poate fi stabilită.

În concluzie, Consiliul reține că, în speță, nu s-a demonstrat faptul că entitatea contractantă a restricționat participarea operatorilor economici la procedură. Împrejurarea că ...SRL nu are în portofoliul său produse care să respecte specificațiile tehnice menționate, nu înseamnă

că acestea sunt de natură a îngreuna accesul la procedură și a restrânge concurența.

Astfel fiind, specificațiile tehnice criticate apar ca fiind unele cu rol în acoperirea necesităților entității contractante, singura responsabilă de sistemul de iluminat al localității, drept care critica este nefondată.

2. Cu privire la critica referitoare la cerința privind gradul de protecție la impact IK10, Consiliul reține că, în privința aceluiași aparat menționat mai sus, entitatea contractantă a impus specificațiile tehnice având conținutul:

Rezistență la impact (minim) **IK10**.

Solicită contestatorul modificarea în sensul înlocuirii cu gradul de protecție la impact IK8, susținând că cerința este nejustificată și restrictivă în condițiile în care la pag.11 pct. 1 – *Specificații tehnice minime pentru aparatele de iluminat folosite pentru iluminatul general stradal al căilor de circulație sau echivalent* este solicitat un nivel de rezistență la impact de IK08.

În apărare, entitatea contractantă arată următoarele:

Aparatele descrise la pct 1) pag 11 din caietul de sarcini sunt aparate de iluminat public construite într-o tehnologie aflată la sfârșitul duratei de viață și care funcționează cu lămpi cu vapori la înaltă presiune. Aceste aparate sunt montate în prezent în sistemul de iluminat public al Prezența lor în documentația de atribuire se justifică prin faptul că se vor utiliza în cazurile în care se înregistrează distrugeri la actualul sistem de iluminat iar aparatele ce se montează, în cadrul activității de mentenanță-întreținere care face parte din obiectul contractului, trebuie să fie similare aparatelor existente. De asemenea, acest tip de aparate dispărește treptat din ofertele producătorilor de aparate de iluminat. Din aceste cauze s-a decis ca un nivel de rezistență la impact IK08 este suficient.

În schimb, pentru lucrările de modernizare SIP, de asemenea activitate ce face parte din obiectul contractului, se vor utiliza aparate LED. Între beneficiile aparatelor cu LED se numără și durata de viață care ajunge și la 15-20 ani. În această situație, pentru evitarea apariției distrugerilor mecanice cauzate de accidente, vandalizări, crengi rupte etc. pe durata de viață a aparatelor de iluminat, s-a decis ca gradul de rezistență la impact să fie IK10. Gradul de rezistență la impact nu restrânge posibilitatea ofertanților de a participa la procedura deoarece acest tip de aparate se regăsesc în mod curent în producția de serie. De altfel chiar producătorii indicați de S.C. ...S.A., în cadrul contestației, au în portofoliu aparate cu grad de rezistență la impact IK10 (Schreder - gama Teceo, Philips - Gama Luma).

Prin urmare, entitatea contractantă justifică diferența între diferitele aparate indicate în caietul de sarcini sesizată de contestator, menționând în cazul specificației tehnice criticate că a avut în vedere durata de viață care poate ajunge la 15-20 ani, dar și rezistența la distrugere. A menționat, de asemenea, entitatea contractantă că tipul de aparate solicitat se regăsește în producția de serie a multor producători, inclusiv a contestatorului.

Analizând specificațiile tehnice criticate prin prisma susținerilor părților și prevederilor legale aplicabile, Consiliul nu achiesează

susținerilor contestatorului câtă vreme acesta nu demonstrează caracterul restrictiv al cerinței.

Faptul că în alte părți ale caietului de sarcini, referitor la altă categorie de aparate, entitatea contractantă a impus o altă rezistență la impact, nu reprezintă, în opinia Consiliului, un argument în susținerea caracterului restrictiv al cerinței.

Revenea contestatorului obligația, în temeiul art. 249 din Codul de procedură civilă (Cel ce face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile prevăzute de lege), să demonstreze caracterul restrictiv al cerinței criticate, spre pildă că este îndeplinită doar de produsele unui singur producător, ceea ce însă nu a făcut.

De asemenea, reține Consiliul a avea relevanță în soluționare prevederile Regulamentului cadru al serviciului de iluminat public din 20.03.2007, care, conform art. 1 alin. (1), stabilește cadrul juridic unitar privind desfășurarea serviciului de iluminat public, definind modalitățile și condițiile-cadru ce trebuie îndeplinite pentru asigurarea serviciului, indicatorii de performanță, condițiile tehnice, raporturile dintre operator și utilizator în comune, orașe și municipii, obligatoriu după cum rezultă din alin. (4) al aceluiași articol, pentru Operatorii serviciului de iluminat public, indiferent de forma de proprietate, organizare și modul în care este organizată gestiunea serviciului în cadrul unităților administrativ-teritoriale, se vor conforma prevederilor prezentului regulament-cadru., act normativ care, la art. 61 alin. (2), prevede următoarele: **Corpurile de iluminat montate în locurile unde este permis accesul tuturor persoanelor trebuie să prezinte un grad de protecție de minimum IK08.**

Așadar, specifică actul normativ menționat că pragul minim este de IK08, nicidecum că nivelul de protecție IK08 este unul fix, de unde rezultă că entitatea contractantă poate să aleagă orice nivel de protecție dorește pentru aparatele de iluminat, atâta timp cât opțiunea sa este una justificată și nu duce la denaturarea concurenței. Or, entitatea contractantă a justificat opțiunea sa în condițiile în care durata de viață solicitată a aparatelor pe care dorește a le achiziționa este de 100.000 ore.

În acest context, reținând că, în speță, nu s-a dovedit faptul că entitatea contractantă a restricționat participarea operatorilor economici la procedură, critica va fi respinsă.

3. Cu privire la critica referitoare la specificațiile tehnice privind prezentarea raportului de încercare conform LM 84/TM 28, Consiliul reține că entitatea contractantă a inclus, la pct. 16 – *Specificații tehnice minime pentru Aparare de iluminat cu LED integrabile în sistem de telegestiune* din caietul de sarcini, supct. 16.1 – 16.5, următoarea cerință:

Se vor prezenta rapoarte de încercări pentru dovedirea duratei de viață în conformitate cu SR EN 62722, SR EN 62717, precum și LM-84/TM-28 eliberate de către un laborator acreditat în conformitate cu SR EN 17025:2018. Se vor prezenta dovezi prin care se atestă acreditarea laboratorului în cadrul căruia s-au efectuat încercările.

Raportat la această cerință, autorul contestației invocă standardele în vigoare în baza cărora se realizează testările pentru măsurarea deprecierii fluxului luminos, respectiv IEC 62722-2-1 - Performanța aparatelor de iluminat - Partea 2.1: *Cerințe speciale pentru aparatele de iluminat cu LED*, IEC 62717 - *Module LED pentru iluminat general - Cerințe de performanță*, IES LM-80 - *Măsurarea fluxului luminos și menținerea culorii pachetelor, matricelor și modulelor LED*, IES TM-21 - *Proiecția pe termen lung a lumenului, fotonului și menținerea fluxului radiant al surselor de lumină LED*, IES LM-84 - *Măsurarea fluxului luminos și menținerea culorii lămpilor cu LED, surselor luminoase și aparatelor de iluminat* și IES TM-28 - *Proiecția menținerii fluxului luminos pe termen lung al lămpilor și aparatelor de iluminat LED*, standarde care au la bază pentru măsurători standardul CIE S025/EN 130032-4, în conformitate cu cerințele Comisiei Internaționale Electrotehnice (IEC) și standardului LM 79, respectiv cu cerințele Societății de Inginerie a Iluminatului (IES).

Contestatorul solicită eliminarea cerinței privind prezentarea raportului de încercare conform LM 84/TM 28, respectiv acceptarea de rapoarte de încercare echivalente conform LM 80/TM 21.

În replică, entitatea contractantă arată următoarele:

În stabilirea acestei cerințe autoritatea contractantă a consultat documentul intitulat „Revision of the EU Green Public Procurement Criteria for Road Lighting and traffic signals” (Revizuirea Criteriilor UE privind achizițiile publice ecologice pentru iluminatul rutier și semnalizarea rutieră) publicat pe site- ul Comisiei Europene la adresa <https://susproc.jrc.ec.europa.eu/nroduct-bureau//product-uroups/414/documents> ca document final în data de 12.01.2018.

În cadrul acestui document la capitolul criterii pentru achiziționare în cadrul criteriului tehnic „TS2 Product lifetime, spare parts and warranty” se specifică:

„Testing and verification shall be conducted by an International Laboratory Accreditation Cooperation- accredited laboratory that meets IES LM-80* for actual data and IES TM-21* for projected data” (Testarea și verificarea vor fi efectuate de un laborator acreditat de ILAC care îndeplinește IES LM-80* pentru datele reale și IES TM-21 * pentru datele proiectate.).

Asa cum se observa, standardele IES LM-80 și IES TM-21 sunt marcate cu asterisc. Explicația acestui marcaj este, în cadrul aceluiași document, următoarea: „*To be updated to LM-84 and TM 28 when these versions are published.” (*Va fi actualizat la LM-84 și TM 28 când aceste versiuni sunt publicate.) Din aceasta precizare rezulta clar faptul că s-a considerat insuficientă testarea și estimarea în baza IES LM-80 respectiv IES TM-21, indicându-se în mod explicit în același document că de la data publicării standardelor IES LM-84 și IES TM-28 se vor utiliza aceste standarde.

Din denumirea standardelor indicată în cadrul contestației de către S.C. ...S.A. respectiv: IES LM-80: Măsurarea fluxului luminos și menținerea culorii pachetelor, matricelor și modulelor LED, IES TM-21: Proiecția pe termen lung a lumenului, fotonului și menținerea fluxului radiant al surselor de lumină LED, se observa că cele două standarde fac referire la o singură componentă a aparatului de iluminat - sursa de lumină.

În același timp standardele IES LM-84: Măsurarea fluxului luminos și menținerea culorii lămpilor cu LED, surselor luminoase și aparatelor de iluminat. IES TM-28: Proiecția menținerii fluxului luminos pe termen lung al lămpilor și aparatelor de iluminat LED, fac referire la aparatele de iluminat cu LED (ceea ce include și sursa de lumină pe lângă alte componente)

Trebuie avut în vedere și faptul că cele două standarde solicitate IES LM-84 și IES TM-28 au fost publicate în anul 2020, în lunile martie, respectiv aprilie, fapt ce arată că autoritatea contractantă a luat în considerare și timpul necesar pentru acreditarea laboratoarelor în conformitate cu aceste standarde. În acest fel considerăm că această solicitare nu este excesivă și nu restrânge în mod artificial posibilitatea participării la procedura.

Învederam, totodată, faptul că, în cadrul secțiunii VI. 3) Informații suplimentare din Anunțul de concesionare, autoritatea contractantă a făcut următoarea mențiune: "Cerințele tehnice definite la nivelul anunțului de participare, caietului de sarcini sau altor documente complementare, prin trimiterea standardelor, la un anumit producător, la mărci, brevete, tipuri, la o origine sau la o producție/metoda specifică de fabricație/prestare/execuție, vor fi înțelese ca fiind însoțite de mențiunea <sau echivalent>".

Sintetizând cele de mai sus, rezultă că entitatea contractantă invocă în justificarea cerinței, *Criteriile UE privind achizițiile publice ecologice pentru sistemele de iluminat rutier și de semnalizare rutieră*, că standardele IES LM-80 și IES TM-21 (indicate de contestator) fac referire la o singură componentă a aparatului de iluminat – sursa de lumină, în timp ce standardele solicitate fac referire la aparatele de iluminat cu LED (ceea ce include și sursa de lumină pe lângă alte componente), că cele două standarde solicitate au fost publicate în anul 2020 astfel că a fost avut în vedere și timpul necesar pentru acreditarea laboratoarelor în conformitate cu standardele solicitate, precum și că, în secțiunea VI – *Informații suplimentare* din Anunțul de participare inclus mențiunea sau echivalent.

Analizând caietul de sarcini, Consiliul observă că durata de viață solicitată de entitatea contractantă este de minimum 100.000 ore la temperatura de funcționare de maximum 65°C cu 80% din putere.

Criteriile invocate de entitatea contractantă (Criteriile UE privind achizițiile publice ecologice pentru sistemele de iluminat rutier și de semnalizare rutieră), referitor la durata de viață, stabilesc pragurile aplicabile surselor de lumină, lămpilor și corpurilor de iluminat pe bază de LED-uri, prin prezentarea criteriilor de bază și criteriilor cuprinzătoare, iar legat de verificare se menționează următoarele:

Datele testelor privind fluxul luminos menținut al surselor de lumină sunt furnizate de un laborator acreditat de Cooperarea internațională pentru acreditare (International Laboratory Accreditation Cooperation) care respectă IES LM-80* pentru datele reale și IES TM-21* pentru datele proiectate

.....
.....

* Se actualizează pentru LM-84 și TM-28 atunci când aceste versiuni sunt publicate.

De asemenea, în același document sunt precizate următoarele:

Criteriile UE privind achizițiile publice ecologice (APE) sunt concepute pentru a facilita achiziționarea de bunuri, servicii și lucrări cu impact redus asupra mediului de către autoritățile publice. Utilizarea criteriilor este facultativă. Criteriile sunt formulate astfel încât să poată fi integrate (parțial sau total) în documentele de achiziție ale autorității respective, cu modificări minime, dacă autoritatea consideră adecvat acest lucru. Înainte de a publica o procedură de ofertare, autoritățile publice sunt sfătuite să verifice oferta disponibilă a bunurilor, serviciilor și lucrărilor pe care intenționează să le achiziționeze pe piața pe care operează. Atunci când intenționează să utilizeze criteriile sugerate în prezentul document, o autoritate contractantă asigură conformitatea cu cerințele legislației UE privind achizițiile publice [a se vedea, de exemplu, articolul 42, articolul 43, articolul 67 alineatul (2) sau articolul 68 din Directiva 2014/24/UE1 și dispoziții similare din alte acte legislative ale UE privind achizițiile publice].”

Din cuprinsul acestor prevederi se desprinde nevoia acestor criterii, respectiv de a facilita achiziționarea de bunuri cu impact redus asupra mediului, precum și faptul că utilizarea lor este facultativă. De asemenea, este evidențiată necesitatea verificării ofertei disponibile pe piață (recomandare insistentă), precum și conformitatea cu cerințele legislației specifice în materia achizițiilor publice, trimitere la prevederile directivei demonstrând cu precădere nevoia asigurării unei concurențe reale între operatorii economici și încurajarea competiției.

De asemenea, se constată că la data emiterii acestor criterii erau considerate relevante datele furnizate de un laborator acreditat de Cooperarea internațională pentru acreditare (International Laboratory Accreditation Cooperation) care respectă LM-80 pentru datele reale și TM-21 pentru datele proiectate, urmând ca aceste acreditări să fie actualizate pentru standardele LM-84 și TM-28 atunci când aceste versiuni sunt publicate.

Din analiza documentelor transmise de entitatea contractantă, Consiliul nu a putut identifica informații privind respectarea uneia dintre condițiile principale impuse în cadrul documentului invocat de achizitoare (*Criteriile UE privind achizițiile publice ecologice pentru sistemele de iluminat rutier și de semnalizare rutiera*) legate de efectuarea unei verificări a ofertei disponibile pe piață din care să rezulte nivelul de disponibilitate pe piață a produselor ale căror caracteristici sunt atestate de testele realizate de laboratoare acreditate conform IES LM-80 și IES TM-21.

Așa cum a mai arătat Consiliul în practica sa recentă, invocată și de contestator, în discuție este nivelul de performanță al produselor, nivelul de depreciere al fluxului luminos și nu acreditarea laboratorului. Atât timp cât aceste laboratoare sunt acreditate și respectă standardele existente în vederea măsurării fluxului luminos și menținerea culorii pachetelor, matricelor și modulelor LED și proiecția pe termen lung a lumenului, fotonului și menținerea fluxului radiant al surselor de lumină LED, entitatea contractantă nu poate impune ca testele privind fluxul luminos să fie realizate doar în baza unei anumite metode de testare.

Astfel, Consiliul consideră că, în speță, necesitatea entității contractante este demonstrarea caracteristicilor produselor, a nivelului de depreciere a fluxului luminos și nu metodele de testare utilizate de laborator.

Contrar apărării entității contractante, respectarea unor recomandări din documentul evocat este condiționată de existența unor verificări și situația existentă în piață, respectarea legislației în materie fiind cea care primează. Legat de afirmația sa că aceste criterii pot fi integrate parțial sau integral în documentația de atribuire dacă consideră adecvat acest lucru, Consiliul are în vedere că acest drept al său nu poate afecta nici scopul și nici principiile definite de legiuitor la art. 2 din Legea nr. 100/2016 ori alte prevederi legale incidente în cauză.

Astfel, raportat la această situație supusă analizei, prevederile art. 74 din Legea 100/2016 sunt considerate fără echivoc:

(1) Autoritatea/entitatea contractantă nu poate face trimitere, prin cerințele tehnice și funcționale, la un anumit producător, origine sau procedeu care caracterizează produsele sau serviciile furnizate.

(2) Cerințele tehnice și funcționale nu pot face trimitere la o marcă, un brevet, tip sau o producție specifică, care ar avea ca efect favorizarea sau eliminarea anumitor operatori economici sau a anumitor produse.

(3) Prin excepție de la prevederile alin. (1) și (2), o astfel de trimitere este autorizată, cu titlu excepțional, în cazul în care nu este posibilă o descriere suficient de exactă și de inteligibilă a obiectului concesiunii de lucrări sau al concesiunii de servicii și cu condiția ca mențiunea să fie însoțită de sintagma "sau echivalent".

(4) Autoritatea/entitatea contractantă nu poate respinge o ofertă pe motiv că lucrările și serviciile oferite nu sunt conforme cu cerințele tehnice și funcționale la care se face trimitere, dacă ofertantul dovedește în oferta sa, prin orice mijloace adecvate, că soluțiile pe care le-a propus îndeplinesc într-un mod echivalent cerințele tehnice și funcționale.

Raportat la considerentele expuse, Consiliul stabilește că nu se impune eliminarea cerinței privind atestarea caracteristicilor produselor oferite prin prezentarea de rapoarte de testare realizate conform IES LM-84 și IES TM-28. Însă, dat fiind faptul că utilizarea criteriilor UE privind achizițiile publice ecologice (APE) este facultativă, precum și faptul că impunerea ca rapoartele de testare să fie realizate conform IES LM-84 și IES TM-28 nu a fost precedată de o verificare pe care entitatea contractantă trebuia să o realizeze cu privire la oferta disponibilă a bunurilor, serviciilor și lucrărilor pe care intenționează să le achiziționeze pe piața pe care operează, Consiliul stabilește că devine excesivă impunerea doar acestei modalități de realizare a rapoartelor de testare de către laboratoarele acreditate, cu atât mai mult cu cât, metodologia anterioară, de realizare a rapoartelor de testare conform LM-80 și TM-21, nu au fost dovedite de către achizitoare ca fiind abrogată ori depășită din punct de vedere tehnic.

Prin urmare, alături de modalitățile de realizare a rapoartelor de testare conform IES LM-84 și IES TM-28 de către laboratoare de testare

acreditate, îi revine entității contractante sarcina de a indica expres în documentația de atribuire că vor fi primite în ofertare și produse ale căror caracteristici sunt atestate prin rapoarte de testare efectuate de către laboratoare acreditate care respectă LM-80 și TM-21.

4. Cu privire la critica privind echiparea aparatelor de iluminat cu dispozitiv separat de protecție la supratensiune de minim 20 Kv, Consiliul reține că entitatea contractantă a prevăzut printre specificațiile tehnice ale corpurilor de iluminat pe care dorește să le achiziționeze, menționate la subpt. 16.1 – 16.5, următoarea specificație tehnică:

Prevăzut cu dispozitiv separat de protecție la supratensiune: minim 20Kv.

Solicită contestatorul eliminarea cerinței, susținând că este restrictivă în condițiile în care majoritatea aparatelor de iluminat comercializate pe piața europeană sunt echipate cu dispozitive de protecție la supratensiune de 6Kv sau maxim 10 Kv.

În apărare, entitatea contractantă arată următoarele:

Cerința privind echiparea aparatelor de iluminat cu dispozitive separate de protecție la supratensiune de minim 20 KV nu este de natura a restricționa participarea operatorilor economici interesați, fiind pe deplin justificată întrucât protejează aparatele de suprasarcinile aparute în rețeaua distribuitorului de energie electrică, în contextul în care rețeaua de alimentare pentru sistemul de iluminat public este comună, în mare parte, cu rețeaua de distribuție a energiei electrice din

Așadar, entitatea contractantă justifică cerința pe considerente legate de protecția aparatelor la suprasarcinile apărute în rețeaua distribuitorului de energie electrică, comună, în mare parte, cu rețeaua de distribuție a energiei electrice din

Observă Consiliul, în analiza sa, că ...SRL se limitează a face simple afirmații, fără să procedeze la dovedirea acestora, respectiv că este de natură a restrânge concurența.

Or, așa cum s-a mai arătat pe parcursul prezentei, potrivit dispozițiilor art. 249 din Codul de procedură civilă, Cel ce face o susținere în cursul procesului trebuie să o dovedească, în afară de cazurile prevăzute de lege, această regulă fiind exprimată și prin adagiul actori incubit onus probandi (reclamantului îi incumbă sarcina probei).

În lipsa unei asemenea dovezi, Consiliul reține că entitatea contractantă este singura în măsură să-și stabilească propriile necesități, deci **să aprecieze relevanța unei specificații tehnice sau avantajele impunerii anumitor specificații**, în speță, având incidență și principiul asumării răspunderii stipulat de art. 2 alin. (2) lit. f) din Legea nr. 100/2016.

Consiliul nu poate obliga entitatea contractantă la modificarea specificațiilor tehnice impuse în lipsa unor dovezi irefutabile în sensul restrângerii concurenței.

Orice achiziție care nu ar conduce la satisfacerea în mod deplin a necesităților entității contractante reprezintă o utilizare inefficientă a fondurilor publice, operatorii economici fiind cei care trebuie să se adapteze solicitărilor entității contractante și nu invers.

Invocă contestatorul Ordinul ANRE nr. 11/30.03.2016 și Normativul 17/2011, pe care însă Consiliul nu le apreciază ca relevante, deoarece, primul dintre acestea, nu se mai află în vigoare, iar cel de al doilea se referă la proiectarea, execuția și exploatarea instalațiilor electrice aferente *clădirilor*.

În acest context, critica se vădește a fi nefondată, astfel că va fi respinsă.

5. Cu privire la critica privind plaja tensiunilor de intrare, Consiliul reține că printre specificațiile tehnice aferente aparatelor indicate la subpct. 16.1 – 16.5 din caietul de sarcini, se regăsește și cea având conținutul:

Plaja tensiunilor de intrare acceptate: 90-305 Vac.

Contestatorul solicită eliminarea cerinței în raport cu Ordinul ANRE nr. 11/30.03.2016 și Standardul european SR EN 50160/2011, susținând că în țara noastră plaja de tensiuni acceptată în rețelele de joasă tensiune este cuprinsă între 195,5 – 253 Vca.

În replică, entitatea contractantă arată următoarele:

Valorile la care face trimitere contestatoarea, atât în ceea ce privește tensiunea de alimentare cât și frecvența tensiunii de alimentare sunt prevăzute de Ordinul ANRE 46/2021 și se impun distribuitorului de energie electrică.

Scopul ... este acela de a își lua toate măsurile de siguranță ca, în cazul în care există abateri ale distribuitorului de la aceste valori să nu se transfere riscurile asupra utilizatorilor drumurilor publice.

Cerințele de menținere a funcționării aparatului de iluminat în condițiile variatei tensiunii de alimentare din rețeaua de distribuție a energiei electrice cu $\pm 10\%$ sau în condițiile variației frecvenței tensiunii de alimentare cu $\pm 10\%$ sunt firește având în vedere variațiile înregistrate în mod uzual, mai ales în perioadele de vârf de consum.

Faptul că operatorul rețelei de distribuție a energiei electrice își respectă integral obligațiile sau nu, nu trebuie transferate în riscuri asupra utilizatorilor drumurilor publice: conducători de vehicule auto, biciclisti, pietoni etc.

Interesul și obligația autorității contractante este de a asigura condițiile de desfășurare a traficului rutier și pietonal în condiții de siguranță, indiferent de variațiile tensiunii de alimentare sau ale frecvenței acesteia.

De altfel, din punct de vedere tehnic cele două cerințe sunt extrem de ușor de îndeplinit având în vedere faptul că în mod uzual în aparatele de iluminat se utilizează surse în comutație performante pentru alimentarea în curent continuu a ledurilor și celorlalte componente. Aceste surse de alimentare performante preiau ușor variații de $\pm 10\%$ ale tensiunii de alimentare nominale sau ale frecvenței nominale, asigurând aceeași tensiune și același curent necesare funcționării elementelor interne ale aparatului de iluminat.

Prin urmare nu este vorba de vreo cerință restrictivă sau excesivă, ci doar de o cerință firească necesară pentru asigurarea siguranței traficului rutier și pietonal, ușor de îndeplinit de către orice producător care are în vedere atât siguranța utilizatorilor cât și menținerea funcționalității produsului, și nu doar profitul prin utilizarea unor circuite electronice ieftine și rudimentare, în condițiile în care, în mod constant, se înregistrează în rețelele de distribuție a energiei electrice din România

variații mari ale tensiunii. Prin urmare, va rugăm să decideți respingerea, ca nefondată, a acestui motiv de contestație.

În soluționare, Consiliul reține că Ordinul ANRE nr. 11/30.03.2016, invocat de contestator, nu prezintă relevanță, deoarece nu se mai afla în vigoare la data inițierii procedurii de față (12.02.2023), fiind abrogat prin Ordinul ANRE nr. 46/01.07.2021, menționat de entitatea contractantă.

La art. 24 și 25 ale acestui ultim act normativ se regăsesc următoarele prevederi:

Art. 24. - (1) Limitele normate de variație a frecvenței în funcționare sunt:

a) 47,00-52,00 Hz pe durata a 100% din an;

b) 49,50-50,50 Hz pe durata a 99,5% din an.

(2) În măsura în care limitele prevăzute la alin. (1) se modifică prin reglementări sau coduri de rețea europene, se vor considera noile limite.

(3) Tensiunea nominală în PD respectă valorile prevăzute în SR EN 60038:2012, Tensiuni standardizate de CENELEC și are următoarele valori:

a) la JT: 230/400 V;

b) la MT: 6 kV, 10 kV sau 20 kV;

c) la IT: 110 kV.

Art. 25. - (1) Până la data de 31.12.2021, în PD, la JT, în condiții normale de exploatare, excluzând întreruperile, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 95% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, ale tensiunii de alimentare, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de +10%/- 10% din tensiunea nominală. De asemenea, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 100% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de + 10%/-15% din tensiunea nominală.

(2) Începând cu data de 1.01.2022, în PD, la JT, în condiții normale de exploatare, excluzând întreruperile, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 95% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, ale tensiunii de alimentare, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de +5%/- 10% din tensiunea nominală. De asemenea, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 100% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de +10%/-15% din tensiunea nominală.

(3) În PD, la MT și IT, în condiții normale de exploatare, excluzând întreruperile, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 99% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, ale tensiunii de alimentare, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de ±10% din tensiunea contractuală. De asemenea, pe durata oricărui interval de timp de o săptămână, 100% din valorile efective, mediate pe o durată de 10 minute, nu trebuie să aibă o abatere mai mare de ± 15% din tensiunea contractuală.

Este cert că eventualele căderi de tensiune pot afecta funcționarea sistemului de iluminat public, însă câtă vreme în România serviciul de distribuție a energiei electrice este reglementat de către ANRE, specificațiile tehnice stabilite de entitatea contractantă trebuie să fie în acord cu actele normative emise de organismul arătat, în speță cu Ordinul ANRE nr. 46/01.07.2021.

Consiliul reține că aparatele de iluminat produse în UE și/sau pentru utilizarea în UE sunt produse în conformitate cu standardele aplicabile (SR

EN 50160:11 și SR EN 60038:12), situație în care nu se pot solicita alte tensiuni de funcționare din punct de vedere tehnic, astfel că, față de cele reținute, entitatea contractantă urmează să procedeze la modificarea cerinței în analiză, în acord cu prevederile legale în domeniu, critica contestatorului fiind întemeiată.

6. Cu privire la critica referitoare la temperatura de funcționare - $40^{\circ}\text{C} \div + 55^{\circ}\text{C}$, Consiliul reține că aferent aparatelor de la subpct. 16.1 – 16.5 din caietul de sarcini, entitatea contractantă a stabilit următoarea specificație tehnică:

Temperatura de funcționare a aparatului de iluminat: - $40^{\circ}\text{C} \div + 55^{\circ}\text{C}$.

Solicită contestatorul renunțarea la cerință și acceptarea unei temperaturi de lucru: - $40^{\circ}\text{C} \div + 50^{\circ}\text{C}$, susținând că este nejustificată și restrictivă, deoarece, conform măsurătorilor oficiale, temperatura maximă înregistrată în România a fost de $+44,5^{\circ}\text{C}$ (la Ion Sion în județul Brăila, pe 10 august 1951), iar aparatele de iluminat stradal au ca principală caracteristică funcționarea pe timp de noapte. În plus, acestea pot fi echipate cu senzor de temperatură instalat pe placa LED care poate reduce curentul atunci când temperatura este ridicată.

Prin punctul de vedere referitor la contestație entitatea contractantă formulează următoarele apărări:

Funcționarea aparatelor de iluminat cu LED precum și durata de viață a acestora este puternic influențată de temperatura. Chiar dacă în logica funcționării sistemului de iluminat public acesta funcționează în mod special noaptea se întâlnesc situații în care este necesară aprinderea pe durata zilei (identificare defecte rețea, probe și chiar defecțiuni ale echipamentului de aprindere).

În timpul verilor calduroase, chiar dacă temperatura măsurată ajunge la $30-35^{\circ}\text{C}$, temperatura în încăperi închise aflate în plin soare poate ajunge și chiar depăși 55°C . În situația unei aprinderi pe timp de zi, chiar și accidentale, se pot produce deteriorări semnificative pentru aparatul de iluminat. Astfel de situații sunt foarte posibile având în vedere durata mare de viață a aparatelor de iluminat cu LED.

În situația în care aparatul s-ar afla în garanție autoritatea contractantă nu se va putea îndrepta asupra ofertantului pentru înlocuirea aparatului deoarece acesta a funcționat în afara plajei de temperaturi indicate de producător. În același timp, solicitarea unei temperaturi limită superioare mai ridicată conferă autorității contractante garanția că aparatul este de calitate și va funcționa și ulterior producerii unor astfel de incidente.

Analizând această justificare, Consiliul nu o apreciază ca una pertinentă, deoarece susținerile conform cărora în verile calduroase, chiar dacă temperatura măsurată ajunge la $30-35^{\circ}\text{C}$, temperatura în încăperi închise aflate în plin soare poate ajunge și chiar depăși 55°C ceea ce, în cazul unei aprinderi accidentale, conduce la deteriorarea aparatului de iluminat, sunt unele care nu au la bază vreun argument științific, nefiind validate de opinia vreunui expert sau de studii de specialitate. Acest fapt coroborat cu împrejurarea că, așa cum corect susține contestatorul, temperatura maximă înregistrată în România a fost de $44,5^{\circ}\text{C}$ și cu cea că funcționarea sistemului de iluminat va avea loc pe timpul nopții, când nu

sunt atinse temperaturile maxime din cursul zilei, conduc spre concluzia că stabilirea temperaturii indicate în cadrul cerinței nu este una justificată și, prin urmare, are un caracter restrictiv, de natură a îngreuna participarea operatorilor economici la procedură.

Totodată, față de conținutul cerinței și apărările entității contractante, Consiliul stabilește că ceea ce a urmărit aceasta prin specificația tehnică enunțată este temperatura de lucru a aparatelor de iluminat, ceea ce impune o remediere și din această perspectivă.

Cât privește solicitarea contestatorului de obligare a entității contractante la acceptarea unei temperaturi de $-40^{\circ}\text{C} \div +50^{\circ}\text{C}$, aceasta nu poate fi admisă, deoarece stabilirea specificațiilor tehnice este un drept al entității contractante, iar o intervenție a Consiliului în acest sens ar fi de natură încălcării marjei de apreciere recunoscută de legiuitor entității.

În concluzie, critica contestatorului va fi admisă cu consecința obligării entității contractante la remedierea cerinței enunțate în sensul înlăturării caracterului restrictiv.

7. Referitor la critica privind responsabilul tehnic cu execuția, Consiliul reține că, la pct. 6.4 – *Resurse materiale și umane necesare pentru operatorul serviciului de iluminat public* din caietul de sarcini, se regăsește cerința având conținutul:

Personal specializat minim:

- 1 responsabil tehnic cu execuția atestat conform prevederilor art. 12 și art. 21 din Ordinul ANRE nr. 11 din 13 martie 2013 (actualizat) privind aprobarea Regulamentului pentru autorizarea electricienilor, verifcătorilor de proiecte, responsabililor tehnici cu execuția, precum și a experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice.

Susține contestatorul în argumentarea solicitării de eliminare a cerinței, că autorizarea responsabililor tehnici cu execuția nu mai este în sarcina ANRE, aceștia fiind autorizați de Inspectoratul de Stat în Construcții – ISC, în conformitate cu Procedura din 31 august 2016 Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice – MDRAP emisă de Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice – MDRAP – Procedura privind autorizarea și exercitarea dreptului de practică a responsabililor tehnici cu execuția lucrărilor de construcții din 31.08.2016.

În replică, entitatea contractantă arată că:

Se menține cerința privind responsabilul tehnic cu execuția atestat conform legislației aplicabile.

Având în vedere că Ordinul ANRE nr. 11/13.03.2013 nu se mai află în vigoare, fiind abrogat prin Ordinul ANRE nr. 99/30.09.2021, dar și apărarea mai sus enunțată a entității, care pare să accepte aplicarea legislației în vigoare, Consiliul reține că se impune remedierea cerinței criticate în sensul indicării actelor normative cu incidență, aflate în vigoare.

În etapa de evaluare a ofertelor, însă, entitatea contractantă nu va putea respinge din procedură acel ofertant care face dovada că dispune de un responsabil tehnic cu execuția atestat în baza actelor normative

anterioare, atâta vreme cât documentele de atestare se află în perioada de valabilitate.

Date fiind acestea, Consiliul va admite și această critică a contestatorului.

8. Procedând și la analiza ultimei critici din contestație, referitoare la solicitarea de prezentare a unui memoriu justificativ pentru fiecare tarif în parte, Consiliul reține că, la pct. 7 – *Tarife* din caietul de sarcini, se regăsește următoarea cerință:

Ofertele financiare aferente serviciilor de menținere-întreținere, iluminat ornamental festiv-temporar și cele de reabilitare-modernizare, prezentate în caietul de sarcini vor include toate cheltuielile conform fișei de fundamentare ce constituie anexă la ordinul ANRSC nr. 77/14.03.2007, **însoțite de memoriul justificativ pentru fiecare tarif în parte.**

Susține contestatorul că prezentarea a câte unui memoriu justificativ pentru *213 tarife pentru serviciile de menținere-întreținere și reabilitare-modernizare sistem iluminat public și 59 de tarife pentru lucrările de iluminat ornamental-festiv*, încarcă inutil oferta în condițiile în care informațiile relevante pentru justificarea prețurilor sunt cuprinse în fișa de fundamentare, dar și că nu a fost pus la dispoziția ofertanților un model de memoriu justificativ sau o descriere a conținutului cadru pentru memoriul justificativ.

În replică, entitatea contractantă arată următoarele:

Cerința de prezentare a memoriului tehnico-economic pentru fiecare tarif în parte este justificată de necesitatea evidențierii tuturor costurilor care intervin în fundamentarea tarifelor, prin urmare de explicitarea fiecărui tarif, fiind solicitată în temeiul art. 9 alin. (2) lit. c) din Normele metodologice de stabilire, ajustare sau modificare a valorii activităților serviciului de iluminat public aprobate prin Ordinul ANRSC nr. 77/2007, care stipulează:

"(2) Operatorul de servicii care solicită stabilirea, ajustarea sau modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public transmite la autoritatea administrației publice locale următoarele:

c) memoriul tehnico-economic prin care se justifică oportunitatea stabilirii, ajustării sau modificării valorii aferente activităților serviciului de iluminat public".

Analizând aceste apărări ale entității contractante, Consiliul nu le apreciază ca pertinente, din următoarele considerente:

Astfel, prevederile art. 9 din Ordinul ANRSC nr. 77/2007, text ce va fi citat integral pentru o bună înțelegere, au următorul conținut:

(1) **Valorile activităților specifice serviciului de iluminat public se stabilesc, se ajustează sau se modifică pe baza solicitărilor operatorilor, prestatori ai serviciului de iluminat public, în conformitate cu prevederile normelor metodologice elaborate și aprobate de autoritatea de reglementare competentă.**

(2) **Operatorul de servicii care solicită stabilirea, ajustarea sau modificarea valorii activităților specifice serviciului de iluminat public transmite la autoritatea administrației publice locale următoarele:**

a) cererea de stabilire, ajustare sau modificare, care conține nivelul propus al valorii activităților serviciului de iluminat public, nivelul în vigoare în cazul ajustării sau

modificării și justificarea propunerii de stabilire, ajustare sau modificare; valorile activităților specifice serviciului de iluminat public propuse în cererea înaintată la autoritatea administrației publice locale vor fi determinate exclusiv cota de TVA;

b) fișa de fundamentare a valorii activităților serviciului de iluminat public, pe elemente de cheltuieli, conform anexelor nr. 1 și 2;

c) **memoriul tehnico-economic prin care se justifică oportunitatea stabilirii, ajustării sau modificării valorii aferente activităților serviciului de iluminat public;**

d) alte date și informații necesare fundamentării valorilor propuse.

Observă Consiliul, față de aceste prevederi, că entitatea contractantă a solicitat prin caietul de sarcini **memoriu justificativ pentru fiecare tarif în parte**, iar nu memoriu tehnico-economic, dar și că documentul **memoriul tehnico-economic** menționat de dispozițiile legale enunțate, este unul care se depune de *operatorul de servicii*, calitate pe care ofertanții încă nu o au.

Dincolo de aceasta, nu poate fi omis că, în conformitate cu cap. IV.4.2 – *Modul de prezentare al propunerii financiare* din fișa de date, entitatea contractantă a impus în sarcina ofertanților obligația de a prezenta Fișa de fundamentare prevăzută de Ordinul ANRSC nr. 77/2007, formular regăsit în Anexa 1 a acestuia, care conține informații cu privire la justificarea prețurilor propuse, scop declarat, de altfel, de entitate ca fiind cel în considerare a căruia a solicitat *memoriul justificativ pentru fiecare tarif în parte*.

Toate acestea coroborate cu împrejurarea că, așa cum corect susține contestatorul, entitatea contractantă nu a pus la dispoziția ofertanților, anexat documentației de atribuire, memoriul justificativ solicitat și nicio descriere a conținutului acestuia, Consiliul achiesează susținerilor contestatorului, considerând cerința în discuție redundantă.

În acest context, critica contestatorului se reține a fi întemeiată, drept care entitatea contractantă va proceda la eliminarea cerinței criticate din conținutul documentației de atribuire.

Luând în considerare aspectele de fapt și de drept expuse, Consiliul, în temeiul art. 26 alin. (2) și (5) din Legea nr. 101/2016, va admite contestația și va obliga entitatea contractantă ca, în termen de 10 zile de la primirea deciziei, să remedieze documentația de atribuire cu respectarea celor evocate în motivare, să aducă modificările efectuate la cunoștința operatorilor economici interesați prin publicarea în SEAP și să stabilească o nouă dată limită pentru primirea ofertelor.

În ceea ce privește cererea contestatorului de obligare a entității contractante la plata cheltuielilor de judecată ocazionate de soluționarea contestației, Consiliul o va respinge având în vedere că la dosar nu se regăsesc dovezi ale efectuării unor asemenea cheltuieli.

Decizia este obligatorie pentru părți, potrivit art. 28 alin. (1) din Legea nr. 101/2016.

Pentru aceste motive,

În baza legii și a mijloacelor de probă aflate la dosar,

CONSILIUL DECIDE:

Admite contestația formulată de ...SA, în contradictoriu cu ..., și dispune remedierea documentației de atribuire în sensul celor evocate în motivare, dar și publicarea în SEAP a modificărilor intervenite, în termen de 10 zile de la primirea prezentei, cu stabilirea unei nou termen limită de depunere a ofertelor.

Respinge cererea ...SA de obligare a entității contractante la plata cheltuielilor ocazionate cu soluționarea contestației.

Obligatorie.

Împotriva prezentei decizii se poate formula plângere, în termen de 10 zile de la comunicare pentru părțile cauzei, respectiv de la data luării la cunoștință de către alte persoane vătămate.

...